

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 294/2010-86

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 20. apríla 2011 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. M. B., PhD., B., zastúpeného advokátkou Mgr. M. L., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 96/09 a uznesením Okresnej prokuratúry B. č. k. Pv 368/07-27 z 8. júna 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti JUDr. M. B., PhD., **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 294/2010 z 24. júna 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na konanie sťažnosť JUDr. M. B., PhD. (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom generálneho prokurátora Slovenskej republiky a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV PZ 96/09 a Okresnou prokuratúrou B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Pv 368/07.

Zo sťažnosti vyplýva, že «Dňa 20. januára 2004 sťažovateľ uzatvoril so spoločnosťou W. s. r. o. (ďalej aj „spoločnosť W.“) mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bolo poskytovanie právnej pomoci.

Podľa článku I ods. 1 uvedenej mandátnej zmluvy sa sťažovateľ zaviazal spoločnosti W. poskytovať právnu pomoc v súvislosti s protiprávnymi úkonmi spoločníka a konateľa tejto spoločnosti Ing. S. R.

Na základe uvedenej mandátnej zmluvy a viacerých splnomocnení udelených spoločnosťou W., sťažovateľ poskytoval uvedenej spoločnosti právnu pomoc proti protiprávnemu (odporujúcemu spoločenskej zmluve spoločnosti W., § 135a Obchodného zákonníka a viacerým ustanoveniam Trestného zákona) scudzovaniu majetku spoločnosti menšinovým spoločníkom a konateľom spoločnosti Ing. S. R.. Sťažovateľ poskytoval spoločnosti W. právne poradenstvo, spracúval podklady poskytnuté spoločnosťou, pripravoval a vyhotovoval právne analýzy a právne podania, a v neposlednom rade túto obchodnú spoločnosť právne zastupoval pred viacerými orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky, vrátane súdov všetkých stupňov a Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. II. ÚS 343/06, III. ÚS 47/05, II. ÚS 307/06, I. ÚS 93/06).

Vzhľadom na skutočnosť, že konateľ spoločnosti W. Ing. S. R. zneužitím svojich konateľských oprávnení previedol značnú časť hnutel'ného aj nehnuteľného majetku

spoločnosti na iné subjekty, čím zabránil riadnemu fungovaniu spoločnosti, spoločnosť W. v zastúpení konateľkou PhDr. E. H. opakovane písomne požiadala sťažovateľa o odloženie vyúčtovania odmeny za poskytnuté právne služby z dôvodu momentálne nepriaznivej finančnej situácie spoločnosti, a to na dobu neurčitú, najneskôr ku dňu ukončenia poskytovania právnych služieb.

Dňa 13. septembra 2005 spoločnosť W. sťažovateľovi písomne uznala svoj dlh za poskytnuté právne služby.

Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 1K 116/04 — 591 z 20. septembra 2005 vyhlásil konkurz na majetok spoločnosti W., v dôsledku čoho sa podľa § 14 ods. 1 písm. g) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o konkurze a vyrovnaní“) všetky pohľadávky a záväzky úpadcu (spoločnosti W.) stali splatnými. Sťažovateľ si preto podaním z 18. novembra 2005 svoju pohľadávku za poskytnuté právne služby ako konkurzný veriteľ riadne prihlásil v konkurznom konaní.

Dňa 18. apríla 2006 bolo sťažovateľovi doručené upovedomenie veriteľa z Krajského súdu v Bratislave zo 7. apríla 2006 o skutočnosti, že správca konkurznej podstaty JUDr. T. V. na prieskumnom pojednávaní dňa 30. marca 2006 poprel pravosť prihlásenej pohľadávky sťažovateľa (v celej výške) s odôvodnením, že pohľadávka nie je špecifikovaná a je nepreskúmateľná čo do výšky.

Dňa 18. mája 2006 sťažovateľ podal na Krajskom súde v Bratislave žalobu vo veci určenia pravosti prihlásenej pohľadávky.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 8 Cbi 64/06 — 58 zo 6. decembra 2006 žalobu sťažovateľa vo veci určenia pravosti prihlásenej pohľadávky zamietol. Súd rozhodol na prvom pojednávaní a v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne, a napriek tomu, že právna zástupkyňa neúčast' sťažovateľa na pojednávaní riadne ospravedlnila (sťažovateľ mal v čase predmetného pojednávania iné súdne pojednávanie, v ktorom vystupoval ako právny zástupca účastníka konania) a požiadala o odročenie pojednávania.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Bratislave sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal odvolanie z 12. januára 2007, v ktorom poukázal na zjavnú nezákonnosť rozhodnutia krajského súdu.

Uznesením sp. zn. 3 Obo 18/2007 - 85 z 9. mája 2007 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací odmietol odvolanie sťažovateľa z dôvodu, že podľa názoru odvolacieho súdu bolo odvolanie podané po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty.

Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podal dovolanie zo 17. júla 2007 z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Rozsudkom sp. zn. 1 Obdo V 69/2007 z 31. júla 2008 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil uvedené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 18/2007 — 85 z 9. mája 2007 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie konštatujúc, že najvyšší súd ako súd odvolací svojím postupom odňal sťažovateľovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Na základe uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením sp. zn. 3 Obo 135/2008 — 131 z 10. decembra 2008 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Cbi 64/06 — 58 zo 6. decembra 2006 a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. ...

Na základe uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konanie o žalobe sťažovateľa o určenie pravosti prihlásenej pohľadávky vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi 64/2006 pokračuje a dodnes nebolo právoplatne ukončené.

Dňa 18. mája 2009 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie vyšetrovateľky PZ Mgr. V. K. z 27. apríla 2009, ktorým proti nemu vzniesla obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku za trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 2 písm. b), ods. 5 písm. b) Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku (ďalej aj „uznesenie“).

Ako vyplýva z uvedeného uznesenia, podľa názoru vyšetrovateľky si sťažovateľ ako veriteľ v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1K 116/2004 mal uplatniť „fiktívnu pohľadávku“ voči spoločnosti W.“ v celkovej sume 5.913.145,70 Sk za právne služby, ktoré poskytoval spoločnosti W. na základe mandátnej zmluvy uzatvorenej dňa 20. januára 2004, a to napriek tomu, že podľa vyšetrovateľky, „v uvedenej sume pre spoločnosť W. právne služby neposkytol“, a teda sa mal podľa jej

názoru pokúsiť zmariť uspokojenie veriteľa inej osoby tým, že na majetok dlžníka uplatnil „neexistujúcu pohľadávku“.

Vzhľadom na skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, vychádza zo zjavne nesprávnych právnych úvah, a v konaní, ktoré mu predchádzalo, došlo k viacerým závažným pochybeniam a porušeniu zákona zo strany uvedenej vyšetrovateľky, sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia... dňa 21. mája 2009 sťažnosť prostredníctvom svojho obhajcu.

Dňa 17. júna 2009 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry B. Ing. JUDr. L. H. č. k. 3 PV 368/07 - 27 z 8. júna 2009, ktorým sťažnosť sťažovateľa s odvolaním sa na § 193 ods. 1 písmeno c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Svoje rozhodnutie prokurátor odôvodnil len všeobecným konštatovaním, že „postup vyšetrovateľa bol v danom štádiu trestného konania správny a v plnom súlade so zákonom.“...

Uvedené konštatovania prokurátora vychádzajú zo zjavne nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a z nesprávnych právnych úvah.

Tvrdenie prokurátora, že všetci vypočutí svedkovia popierajú poskytnutie právnych služieb v uplatnenom rozsahu je nepravdivé. Napríklad svedkyňa PhDr. E. H., konateľka spoločnosti W., ktorá právne služby v mene spoločnosti objednala, a ktorá podľa predmetnej mandátnej zmluvy z 20. januára 2004 bola z uvedených svedkov jediná oprávnená byť informovaná o druhu a rozsahu poskytnutých právnych služieb, pri svojom výsluchu zo dňa 6. marca 2008 k výške pohľadávky sťažovateľ uplatnenej v konkurznom konaní výslovne uviedla: „K uvedenej sume uvádzam, že táto mi pripadala reálna a aj mi teraz pripadá reálna...“.

Uvedené skutkové tvrdenie prokurátora, že všetci vypočutí svedkovia popierajú poskytnutie právnych služieb v uplatnenom rozsahu, je preto v zjavnom rozpore s listinným dôkazom nachádzajúcim sa v trestnom spise.

Rovnako nepravdivé je aj tvrdenie prokurátora, že sťažovateľ špecifikáciu poskytnutých právnych služieb nikdy nikomu neposkytol...

Aj konštatovanie prokurátora, že „pohľadávka JUDr. M. B. je fiktívna“ je v zjavnom rozpore so skutkovým aj právnym stavom veci...

Napriek uvedeným skutočnostiam, z ktorých je zrejmé, že sťažovateľ spoločnosti W. poskytol právne služby v značnom rozsahu., je proti nemu vedené absurdné trestné konanie a bolo vznesené obvinenie pre údajné podozrenie, že si v predmetnom konkurznom konaní uplatnil pohľadávku za „fiktívne poskytnuté právne služby“ čím sa mal dopustiť spáchania trestného činu poškodzovania veriteľa.

Ako sťažovateľ tiež už uviedol vo svojich predchádzajúcich písomných podaniach a ústnych výpovediach, a ako uviedol aj jeho obhajca v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, preukázateľnú vedomosť o sťažovateľom poskytovaných právnych službách pre spoločnosť W. mali všetci traja svedkovia, ktorí v uvedenom trestnom konaní vypovedali, t. j. Ing. S. R., JUDr. T. V. a PhDr. E. H. Skutočnosť, že títo svedkovia mali a majú vedomosť o množstve právnych úkonov, ktoré sťažovateľ ako právny zástupca spoločnosti W. pre túto spoločnosť uskutočnil, vyplýva aj z viacerých listinných dôkazov, ktoré sťažovateľ vyšetrovateľke predložil a nachádzajú sa v predmetnom trestnom spise...

Proti uvedenému právoplatnému uzneseniu o vznesení obvinenia a uzneseniu prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu využil mimoriadny opravný prostriedok podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a podaním z 21. júla 2009 podal Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatných rozhodnutí vydaných v prípravnom konaní.

Dňa 11. septembra 2009 bolo právnemu zástupcovi sťažovateľa doručené upovedomenie Generálneho prokurátora Slovenskej republiky o vybavení návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku z 2. septembra 2009 z ktorého vyplýva, že Generálny prokurátor Slovenskej republiky uvedenému návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatných rozhodnutí vydaných v prípravnom konaní nevyhovel...

Podľa uznesenia o vznesení obvinenia sa mal sťažovateľ dopustiť spáchania trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 2 písm. b) a ods. 5 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov tým, že si ako veriteľ v konkurznom konaní uplatnil „fiktívnu“ resp. „neexistujúcu“ pohľadávku.

... nemožno označiť pohľadávku sťažovateľa, ktorá vznikla za poskytnuté právne služby, za „fiktívnu“ či „neexistujúcu“. ...

Ak má správca konkurznej podstaty JUDr. T. V. pochybnosti o výške sťažovateľom uplatnenej pohľadávky v konkurznom konaní, táto spornosť môže byť predmetom len občianskeho súdneho konania (súdne konanie o tejto otázke stále prebieha na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi 64/2006 na základe sťažovateľom podanej žaloby o určenie pravosti prihlásenej pohľadávky a dodnes nebolo právoplatne ukončené).

Z uvedeného skutkového a právneho stavu je teda zrejmé, že riadnym uplatnením pohľadávky v konkurznom konaní objektívne nemohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, pretože pohľadávka sťažovateľa preukázateľne existuje...

Ako vyplýva z uvedeného skutkového stavu veci, predmetná pohľadávka za poskytnuté právne služby, ktorú si sťažovateľ uplatnil v konkurznom konaní, bola dlžníkom (spoločnosťou W.) dňa 13. septembra 2005 riadne písomne uznaná čo do dôvodu aj výšky.

Vyšetrovatelka ani dozorujúci prokurátor sa s právnymi účinkami písomného uznania dlhu dlžníkom (spoločnosťou W.) v doterajšom priebehu trestného konania vôbec nezaoberali a nevysporiadali, a na túto právnu skutočnosť preukazujúcu zjavnú nedôvodnosť trestného stíhania nereagovali ani v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia a v odôvodnení uznesenia o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia...

Z uvedených dôvodov máme za to, že vyšetrovatelka nie je oprávnená posudzovať dôvodnosť a výšku pohľadávky riadne uplatnenej sťažovateľom v predmetnom konkurznom konaní, ak o tejto otázke rozhoduje príslušný súd v prebiehajúcim súdnom konaní. Ako sťažovateľ už uviedol, ničím nepodložené a zjavne účelové pochybnosti správcu konkurznej podstaty o výške ním uplatnenej pohľadávky v konkurznom konaní môžu byť predmetom len občianskeho súdneho konania, ktoré o tejto otázke stále prebieha na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8Cbi 64/2006, a nie predmetom trestného konania...

Dozorujúci prokurátor sa vo svojom uznesení o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia s uvedenou argumentáciou o právnych účinkoch písomného uznania

dlhu dlžníkom (spoločnosťou W.) vôbec nevysporiadal a na námietky týkajúce sa zjavne nesprávneho právneho posúdenia veci vyšetrovatelkou fakticky vôbec nereagoval...

Napriek tomuto jasnému zákazu vyšetrovatelka sťažovateľa nútila pod hrozbou vznesenia obvinenia predložiť špecifikáciu poskytnutých právnych služieb hoci žiadny zákon takúto povinnosť neukladá, práve naopak, § 23 ods. 1 zákona o advokácii takýto postup sťažovateľovi zakazuje...

Keďže právny poriadok Slovenskej republiky neukladá advokátovi povinnosť odovzdať svojmu klientovi časovú špecifikáciu poskytnutých právnych služieb oproti podpisu klienta, resp. túto časovú špecifikáciu uchovávať po určité obdobie (časová špecifikácia vykonanej práce podľa cit. § 4 vyhlášky o odmenách advokátov nie je daňovým dokladom, a advokát nie je povinný ju dokonca ani vyhotoviť, okrem už spomenutého prípadu, ak o ňu klient pri vyúčtovaní právnych služieb advokáta požiadava), absencia písomného potvrdenia o prevzatí časovej špecifikácie klientom či neuchovanie časovej špecifikácie na neurčitý čas, nemôže byť považované za porušenie právnej povinnosti, a už vôbec nie za trestný čin.

Vyšetrovatelka aj dozorujúci prokurátor pri svojom doterajšom postupe a rozhodovaní uvedený právny stav veci ponechali bez akéhokoľvek povšimnutia a na podstatné námietky sťažovateľa vôbec nereagovali...

Podľa § 192 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku bol prokurátor povinný preskúmať konanie vyšetrovatelky predchádzajúce vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia. Hoci prokurátor v úvode odôvodnenia svojho uznesenia o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia všeobecne konštatuje, že tak urobil, z odôvodnenia jeho rozhodnutia táto skutočnosť vôbec nevyplýva.

Z viacerých dôkazov nachádzajúcich sa v trestnom spise, vrátane zvukového záznamu z výsluchu sťažovateľa uskutočneného 10. januára 2008 je zrejmé, že postup vyšetrovatelky v konaní, ktorý predchádzal vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia, bol opakovane zjavne nezákonný, a teda svojvoľný. Označenie uvedeného zjavne nezákonného postupu vyšetrovatelky za „správny a v plnom rozsahu so zákonom“, ako to bez riadneho odôvodnenia urobil prokurátor vo svojom uznesení o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, je preto tiež zjavne nezákonné, aj predmetné uznesenie prokurátora preto napĺňa znaky svojvôle...

Vyšetrovatelka ani dozorujúci prokurátor sa s uvedenými skutkovými a právnymi dôvodmi preukazujúcimi zjavnú nedôvodnosť trestného stíhania a objektívnu nemožnosť naplnenia skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vo svojich uzneseniach vôbec nevysporiadali a fakticky na ne vôbec nereagovali...

... uznesenie vyšetrovatelky o vznesení obvinenia z 27. apríla 2009 ani uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 8. júna 2009 nie sú riadne odôvodnené a napĺňajú znaky svojvoľného a arbitrárneho rozhodnutia.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vo svojom upovedomení o vybavení návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku z 2. septembra 2009 odôvodňuje nevyhovenie návrhu sťažovateľa na zrušenie predmetných právoplatných rozhodnutí vyšetrovatelky a dozorujúceho prokurátora skutočnosťami, ktoré vôbec neboli uvádzané v predmetných právoplatných uzneseniach vyšetrovatelky a prokurátora. Navyše sú tvrdenia generálneho prokurátora uvádzané v predmetnom upovedomení zjavne nepravdivé a nepodložené, pričom niektoré z nich sú dokonca v priamom rozpore s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v predmetnom trestnom spise...

Generálny prokurátor Slovenskej republiky teda odôvodnil nevyhovenie predmetnému návrhu sťažovateľa skutkovým tvrdením, ktoré je v zjavnom rozpore s listinným dôkazom nachádzajúcim sa v trestnom spise...».

Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd vec prijal na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„Základné právo JUDr. M. B., PhD. na súdnu a inú právu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, v spojení s článkom 1 ods. 1, článkom 2 ods. 2 a článkom 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálneho prokurátora Slovenskej republiky a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri vybavovaní návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatných rozhodnutí vydaných v prípravnom konaní porušené bolo.

Uznesenie Okresnej prokuratúry B. č. k. 3 Pv 368/07-27 z 8. júna 2009 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť JUDr. M. B., PhD. trovy právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. M. L., advokátky, do desiatich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Sťažovateľ doplnil sťažnosť podaním doručeným ústavnému súdu 8. decembra 2009. V podstatnom uviedol: *«Z uvedeného dôvodu v petite ústavnej sťažnosti nežiadame zrušiť predmetný postup generálneho prokurátora, resp. generálnej prokuratúry pri vybavovaní návrhu sťažovateľa na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní (pretože takéto rozhodnutie ústavného súdu by vzhľadom na ustanovenie § 364 ods. 3 Trestného poriadku nevedlo k náprave protiprávneho stavu), ale žiadame len deklarovanie porušenia základných práv sťažovateľa postupom generálneho prokurátora, resp. generálnej prokuratúry a súčasné zrušenie právoplatného uznesenia Okresnej prokuratúry B. č. k. 3 Pv 368/07 - 27 z 8. júna 2009 a vrátenie veci na ďalšie konanie. ...*

Z ustanovenia § 365 ods. 1 v spojení s § 363 ods. 3 Trestného poriadku je zrejmé, že proti upovedomeniu generálneho prokurátora o odmietnutí návrhu na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku nie je prípustný opravný prostriedok.

Vzhľadom na uvedený právny stav veci prípadné využitie podnetu a opakovaného podnetu podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) nemožno považovať za účinný právny prostriedok v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto sťažovateľ tieto právne inštitúty nevyužil.»

Na výzvu ústavného súdu generálna prokuratúra prípisom z 15. októbra 2010 č. k. IV Pz 96/09-18 v podstatnom uviedla:

„V rámci konania na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku v trestnej veci sťažovateľa Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zastáva názor, že v konaní nebol porušený článok 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky v neprospech sťažovateľa. Vo vybavení sp. zn. IV Pz 96/09 zo dňa 2.9.2009 sa riaditeľ trestného odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý konal v zastúpení generálneho prokurátora dôsledne vysporiadal so skutkovým stavom veci. Navyiac podrobne vyhodnotil každý jeden dôkaz, ktorý bol zadovážený vo vyšetrovacom spise ČVS: ORP-623/OEK-B1-2007. Pri preskúmaní právoplatného uznesenia vydaného prokurátorom Okresnej prokuratúry B. pod

sp. zn. 3 Pv 368/07 zo dňa 8.6.2009 bolo rozhodujúce, či prokurátor pri vydávaní tohto rozhodnutia dôsledne akceptoval ustanovenie § 192 odsek 1 písm. a/, b/ Trestného poriadku. Práve toto ustanovenie ukladá nadriadenému orgánu preskúmať okrem správnosti výrokov napadnutého uznesenia i konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu. Z uvedeného zákonného ustanovenia prokurátorovi vyplýva povinnosť preskúmať a vyhodnocovať iba tie dôkazy, ktoré boli vykonané pred vydaním rozhodnutia. Akékoľvek tvrdenia sťažovateľa, ktoré neuplatnil v konaní do momentu vznesenia obvinenia, sú vykonané následne v rámci dokazovania a sú podkladom meritórneho rozhodnutia vo veci samotnej.

Generálny prokurátor uznesenia sp. zn. ORP-623/OEK-B1-2007 zo dňa 27.4.2009 ako i 3 Pv 368/07 zo dňa 8.6.2009 teda dôsledne preskúmal z hľadiska formálneho ako i z materiálneho. Právoplatné uznesenie obsahovalo všetky náležitosti, ktoré sú uvedené v § 176 odsek 1 písm. a/ až e/ Trestného poriadku. Taktiež vyhodnotil dôkazy, ktoré odôvodňovali postup podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku.

Súčasne považujem za potrebné uviesť, že Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zastáva názor, že upovedomenie v zmysle § 365 odsek 1 Trestného poriadku nemá zákonom predpísanú formu. Ide o individuálne upovedomenie a jeho obsah a forma záleží od vyhodnotenia konkrétneho skutkového stavu v jednotlivých trestných veciach. Keďže je samozrejmé, že takéto upovedomenie sa dotýka konkrétnych právoplatných rozhodnutí, nie je potrebné pokiaľ sa generálny prokurátor obsahovo stotožní s odôvodnením vydaných rozhodnutí opätovne podrobne vyhodnocovať dôkazy, ktoré už boli vyhodnotené.

Podstatné je, že v rámci postupu podľa § 363 a nasledujúcich Trestného poriadku sa generálny prokurátor vecne zaoberal jednotlivými časťami podania sťažovateľa.

Vo vzťahu k postupu podľa § 365 odsek 1 Trestného poriadku nebola zistená skutočnosť, ktorá by zostala pri vybavovaní návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku opomenutou. Sťažovateľove podanie bolo navyše generálnym prokurátorom vyhodnotené i ako návrh na vykonanie určitých dôkazov a preto v upovedomení podľa § 365 odsek 1 Trestného poriadku sťažovateľovi bolo oznámené, že návrh je súčasne odstúpený na ďalšie konanie vecne a miestne príslušnej prokuratúre na výkon dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní.

Podstatnou skutočnosťou pre posúdenie sťažnosti však je aj to, že Okresný súd Bratislava I prijal obžalobu na sťažovateľa a pod sp. zn. 6T 52/2010 dňa 17.9.2010 proti sťažovateľovi vydal trestný rozkaz. Otázka zákonnosti postupu podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku tak patrí do výlučnej právomoci príslušných orgánov trestného konania, ktorých rozhodnutie môže byť následne korigované v ďalšom procese dokazovania na základe zistených skutočností nielen orgánmi činnými v trestnom konaní ale i v predmetnej veci rozhodujúcim súdom (nález I.ÚS 155/2010, III. ÚS. 2002/2010, III. ÚS. 310/2010).

Po preskúmaní sťažnosti JUDr. M. B., PhD., ktorá bola uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 294/2010 zo dňa 24.6.2010 prijatá na ďalšie konanie, som toho názoru, že v konaní nebolo porušené právo sťažovateľa a preto navrhujem vydať rozhodnutie o odmietnutí sťažnosti.“

Sťažovateľ sa vyjadril k stanovisku generálnej prokuratúry písomným podaním z 12. novembra 2010 a v podstatnom uviedol:

«Vyšetrovatelka aj dozorujúci prokurátor sa bez zákonného dôvodu odmietli zaoberať námietkou zaujatosti sťažovateľa proti vyšetrovatelke PZ kpt. Mgr. V. K. z 3. mája 2010, v ktorej o. i. sťažovateľ uvádza: „Hoci v sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 20. mája 2009 môj obhajca JUDr. V. M. namieta dôvodnosť a zákonnosť uznesenia o vynesení obvinenia aj skutkovým tvrdením, že právne služby som pre spoločnosť W. s. r. o. (dlžník) vykonával spoločne so svojimi spolupracovníkmi, vyšetrovatelka PZ kpt. Mgr. V. K. do dnešného dňa nevykonala výsluch ani jedného z mojich spolupracovníkov, ktorí sa so mnou podieľali na poskytovaní právnych služieb uvedenej spoločnosti..

Z obsahu predmetného trestného spisu je zrejmé, že predmetné unesenie o vznesení obvinenia vyšetrovatelka v podstate vydala iba na základe výpovede troch svedkov- Ing. S. R. (oznamovateľ), JUDr. T. V. a PhDr. E. H., t. j. na základe výpovede osôb, ktoré sú proti mne objektívne zaujaté z dôvodu, že s nimi vediem, resp. som s nimi v minulosti viedol viacero súdnych sporov a na každú z nich som v minulosti tiež podal aj trestné oznámenie (čo som preukázal listinnými dôkazmi), pričom títo svedkovia mali a majú vedomosť o množstve právnych úkonov, ktoré som ako právny zástupca spoločnosti W. s. r. o. pre túto

spoločnosť uskutočnil (táto skutočnosť vyplýva aj z viacerých listinných dôkazov, ktoré som vyšetrovatelke predložil a nachádzajú sa v predmetnom trestnom spise).

Vyšetrovatelka PZ kpt. Mgr. V. K. považuje predmetné vyšetrovanie za skončené (čo vyplýva z výzvy vyšetrovatelky na preštudovanie spisu podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku) napriek tomu, že nevykonala úkony nevyhnutné na zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a s rovnakou starostlivosťou neobjasnila okolnosti svedčiace v môj prospech (najmä výsluchom mojich spolupracovníkov), čím postupuje v zjavnom rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku, t. j. jej postup je nezákonný a svojvoľný.“

Oveľa závažnejším nedostatkom v postupe vyšetrovatelky a dozorujúceho prokurátora je skutočnosť, že celkom ignorovali návrhy sťažovateľa na doplnenie dokazovania po preštudovaní trestného spisu, čo dozorujúci prokurátor odôvodnil mimoriadne stručným, ba až arogantným spôsobom vo svojom vyrozumení o vybavení uvedených podaní uvedením jedinej vety vyjadrujúcej jeho subjektívny postoj: „Čo sa týka vašich návrhov na doplnenie dokazovania, toto nepovažujem za potrebné.“ ...

Uvedeným svojvoľným postupom generálny prokurátor bez právneho dôvodu odmietol sťažovateľovi poskytnúť právnu ochranu proti závažným pochybeniam a porušeniam zákona zo strany vyšetrovatelky PZ a dozorujúceho prokurátora, čím porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu garantovanú v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Namietaný postup generálneho prokurátora je z uvedených dôvodov z ústavného hľadiska neospravedliteľný a neudržateľný. Právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky je preto v súlade s jeho ustálenou judikatúrou daná, čo vyplýva aj z uznesenia sp. zn. II. ÚS 294/2010 z 24. júna 2010, ktorým ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Podaním obžaloby a následným vydaním trestného rozkazu Okresným súdom Bratislava I nedošlo k zániku právomoci ústavného súdu konať a rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa, pretože o uvedenom namietanom porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (o postupe generálneho prokurátora Slovenskej republiky) nerozhoduje iný súd. Princíp subsidiarity podľa článku 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky teda nevytvára prekážku ďalšiemu postupu a vydaniu rozhodnutia ústavným súdom vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 1 Trestného poriadku bol Okresný súd Bratislava I povinný riadne preskúmať podanú obžalobu, či pre ďalšie konanie poskytuje spoľahlivý podklad, najmä preveriť, či prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu.

Ak by si okresný súd uvedenú zákonnú povinnosť riadnym spôsobom splnil, mal trestné stíhanie zastaviť (§ 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), resp. obžalobu odmietnuť a vrátiť vec prokurátorovi z dôvodu závažných procesných chýb (podľa § 241 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku), čo však neurobil.

Namiesto toho Okresný súd Bratislava I vydal trestný rozkaz z čoho vyplýva, že okresný súd preskúmaním obžaloby a spisového materiálu nezistil v prípravnom konaní žiadne porušenie zákona či závažné procesné chyby a skutkový stav považuje za spoľahlivo zistený. Vydanie trestného rozkazu, vo svetle uvedeného skutkového a právneho stavu veci, považujeme za zjavne svojvoľné (arbitrárne) rozhodnutie, ktoré je v extrémnom rozpore s princípmi zákonnosti a spravodlivosti, a preto je z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

Po vydaní trestného rozkazu nie je podľa Trestného poriadku okresný súd už oprávnený preskúmať zákonnosť prípravného konania a prípadne vrátiť vec prokurátorovi z dôvodu závažných procesných chýb. Vydaním trestného rozkazu preto okresný súd nemá právomoc rozhodovať o namietanom postupe generálneho prokurátora Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 96/09, t j. právomoc ústavného súdu rozhodovať o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je daná.»

Sťažovateľ podaním doručeným ústavnému súdu 6. apríla 2011 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní.

Generálny prokurátor podaním doručeným ústavnému súdu 6. apríla 2011 taktiež oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

a) Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažnosť smerujúcu proti postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 3 Pv 368/07-27 z 8. júna 2009 treba považovať za oneskorene podanú, pretože sťažovateľ sťažnosť na ústavnom súde podal až 11. novembra 2009, teda zjavne po zákonom ustanovenej lehote. Okrem toho však ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ na ústavnom súde podal osobitnú sťažnosť proti už uvedenému rozhodnutiu a postupu okresného prokurátora. V uvedenej veci ústavný súd však v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 357/09 rozhodnutím z 25. novembra 2009 rozhodol tak, že odmietol sťažnosť pre nedostatok právomoci. Aj z uvedeného dôvodu ústavný súd v tomto konaní už nemohol vec preskúmať, pretože podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak

sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

b) Z upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. IV Pz 96/09-7 z 2. septembra 2009 vyplýva:

„Po preskúmaní k veci sa vzťahujúceho spisového materiálu som dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia nezistil.

Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že obvinený dňa 20.01. 2004 podpísal mandátnu zmluvu s E. H. – mandant v rade 1. a úpadcom – mandant v 2. rade obsahom ktorej bolo poskytovanie právnych služieb, dohoda o hodinovej odmene (4 000,- Sk/á 1 hod.), dohoda o podielovej odmene, ako i ustanovenie že z tejto zmluvy sú mandant v 1. rade i mandant v 2. rade zaviazaní voči mandatárovi spoločne a nerozdielne.

V ten istý deň obvinený podpísal mandátnu zmluvu s mandatárom – E. H. s rovnakým obsahom ako v prvom prípade a ďalšiu mandátnu zmluvu s mandantom - úpadcom takisto s rovnakým obsahom ako v prvom prípade.

Obvinený si prihlásil do konkurzného konania pohľadávku (peňažnú) v čiastke 5 913 145,70 Sk z titulu poskytnutých právnych služieb na základe mandátnej zmluvy z 20.01. 2004.

Následne E. H. dňa 23.03. 2006 uznala ako dlžník do notárskej zápisnice svoj dlh v čiastke 5 694 000,- Sk voči obvinenému za poskytnuté právne služby na základe mandátnej zmluvy z 20.01. 2004 a súhlasila s exekúciou tejto notárskej zápisnice.

Dňa 29.03. 2006 podpísal obvinený s E. H. zmluvu o zabezpečovanom prevode vlastníckeho práva ktorou prijal od E. H. vlastnícke právo k nehnuteľnostiam – pozemky a rekreačná chata v obci M. na zabezpečenie jej záväzku uznaného v notárskej zápisnici.

Rovnakého dňa podpísal obvinený s E. H. ďalšiu zmluvu o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam spoluvlastníckemu podielu 1/2 k celku trojizbového bytu v B. a spoluvlastníckeho podielu k pozemkom zapísaných na LV č. 6803. Všeobecná hodnota týchto nehnuteľností je 6 301 430,- Sk. Táto zmluva rovnako slúžila na zabezpečenie jej záväzku uznaného v notárskej zápisnici.

Taktiež rovnakého dňa podpísal obvinený s dcérou E. H., M. F. zmluvu o zriadení záložného práva k spoluvlastníckemu podielu 1/2 k celku trojizbového bytu v B.

a spoluvlastníckeho podielu k pozemkom zapísaných na LV č. 6803 v prospech obvineného na zabezpečenie jeho pohľadávky uznanej E. H. v notárskej zápisnici.

Zabezpečenie pohľadávky obvineného bolo viac ako 100 percentné.

Dňa 19.01. 2007 vystavil obvinený E. H. faktúru č. 20070027 na čiastku 5 694 000,- Sk + DPH.

Dňa 27.11. 2007 obvinený ako záložný veriteľ kúpnu zmluvou odpredal I. L. spoluvlastnícky podiel v 1/2 k celku trojizbového bytu v B. a spoluvlastnícky podiel k pozemkom zapísaným na LV č. 6803 za čiastku 3 200 000,- Sk.

Z vyjadrenia E. H. vyplýva, že mandátne zmluvy podpísané medzi obvineným a jednotlivými mandantmi – každým samostatne boli vytvorené a podpísané neskôr – dodatočne, a to dňa 23.03. 2006.

Z vyšetrovacieho spisu a doposiaľ vykonaných úkonov je zrejmé, že obvinený vykonával právne služby pre oboch mandantov súčasne a tieto spoločne vyúčtoval im obom - úpadcovi formou prihlásenia si svojej pohľadávky a E. H. formou uznania záväzku, jeho ďalšieho zabezpečenia a zaslaním faktúry. Preto prihláška pohľadávky je minimálne čiastočne neodôvodnená a teda fiktívna (z pohľadu účtovania služieb vykonávaných pre E. H.).“

Sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu generálnej prokuratúry je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktorú označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom a slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať len ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Ústavný súd nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia, proti ktorému bola podaná na ústavnom súde sťažnosť. Jeho úloha je zistenie, či napadnutým rozhodnutím bolo porušené základné právo, v danom prípade sťažovateľom označené právo. Ústavný súd preto nepovažoval za potrebné zaoberať sa zákonnou právnou argumentáciou, ktorou bola odôvodňovaná opodstatnenosť ústavnej sťažnosti, ale iba jej ústavnoprávnymi aspektmi.

Vychádzajúc z toho ústavný súd uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepatrí ani právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd (v tomto prípade orgány prokuratúry) stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Ústavný súd takisto judikoval (I. ÚS 67/06), že z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy vyplýva tiež zásada voľného hodnotenia dôkazov. Pokiaľ všeobecné súdy, a v danom prípade orgány prokuratúry, rešpektujú ústavne garancie, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov orgánov prokuratúry, a to dokonca ani vtedy, keby sa s ich hodnotením sám nestotožňoval.

Zo záverov generálnej prokuratúry nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, čo sa týka aj otázky vyhodnotenia dôkazov a právneho záveru. Stanovisko generálnej prokuratúry a jeho právne odôvodnenie je v súlade so zákonom. Z toho vyplýva, že uvedené stanovisko nie je neodôvodnené a arbitrárne. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s jej závermi, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého stanoviska a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným, vzhľadom na už uvedené.

Ústavný súd v danej veci zistil, že okresný prokurátor podal na sťažovateľa obžalobu 9. júla 2010 na Okresnom súde Bratislava I pre pokus trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 8 ods. 1, § 256 ods. 2, písm. b) a ods. 5 písm. b) Trestného zákona účinného v čase skutku.

Uvedený okresný súd trestným rozkazom zo 17. septembra 2010 uznal sťažovateľa vinného z uvedeného skutku a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, ktorý

mu podmiennečne odložil na dobu päť rokov. Toto rozhodnutie sa nestalo právoplatným, pretože sťažovateľ podal proti nemu odpor.

Z uvedeného súčasne vyplýva, že sťažovateľ námietky, ktoré uviedol v sťažnosti, týkajúce sa skutkového zistenia, resp. aj právneho vyhodnotenia bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v ďalšom trestnom konaní, a tak uplatniť svoje zákonné procesné práva na svoju obhajobu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosti nevyhovel.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2011